

Asia: VN/20726/2023

Lausuntopyyntö; Arviomuistio väylämaksun pysyvästä puolittamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arviomuistio on laadittu pääpiirteissään kattavasti.

Sujuvan ja toimivan merenkulun merkitys Suomelle ja Suomen kilpailukyvyllä on elintärkeää. Suomen ulkomaankaupasta yli 95 % kuljetetaan meritse. Meriliikenne on myös oleellinen osa yhteiskunnan huoltovarmuutta, joka on korostunut ulko- ja turvallisuuspoliittisen tilanteen johdosta.

Varsinkin talviolosuhteissa tapahtuva meriliikenne on vaativaa, niin turvallisuuden kuin sujuvuudenkin kannalta. Pidämme tärkeänä, että väylämaksussa on vastaisuudessaakin kannusteet hyvin jäissäkulkukykyiselle tonnistolle. Väylämaksut ovat omalta osaltaan tukeneet kehitystä siihen, että Suomen ulkomaankaupan ja matkailun merikuljetuksissa on jääluokkaporrastuksen kautta rahtialuksia ja matkustaja-autolauttoja/ropax-aluksia, jotka pärjäävät pääsääntöisesti ilman jäänmurtajan apua talvimerenkulussa. Suomen talvimerenkulun järjestelmä perustuu siihen, että Suomeen liikennöi jäissäkulkukykyistä tonnistoa. Ilman näitä jäissäkulkevia aluksia Suomella pitäisi olla huomattavasti suurempi jäänmurtajalaivasto, joka olisi valtiolle ja kansantaloudelle kallista ja johtaisi myös siihen, että Suomen meriliikenteessä olisi huomattavasti enemmän heikompaa aluskantaa ja viiveitä toimitusketjuissa.

Kuten arviomuistiossa todetaan, kansainvälinen ympäristösääntely tuo lisähaasteita alusten jäissäkulkukyvyllä. Riskinä on, että Suomen ulkomaankaupan kuljetuksiin ja huoltovarmuuskuljetuksiin ei ole tulevaisuudessa riittävästi jäissäkulkukykyistä tonnistoa. Valtion tulisi eri keinoin huolehtia siitä, että jäävahvisteista tonnistoa on saatavilla tulevaisuudessaakin. Suomi on pitänyt välttämättömänä talvimerenkulun huomioimista EU- ja IMO-sääntelyssä. Vastaavasti talvimerenkulun kannusteet tulee olla kansallisessa merenkulun sääntelyssä ja maksuissa/veroissa.

Käyntikertaleikkurin ansiosta Suomella on säännöllisten aikataulujen mukaan kulkevia rahtialuksia ja matkustaja-autolauttoja/ropax-aluksia tiiviissä ympärivuotisessa liikenteessä. Käyntikertaleikkuri kohtuullistaa maksurasitetta tiheään Suomeen liikennöiville aluksille ja käyntikertaleikkurilla osaltaan turvataan teollisuuden, huoltovarmuuden, kaupan sekä matkailun luotettavat ja turvalliset merikuljetukset.

Suomen Varustamot ry kannattaa Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan kirjattua esitystä väylämaksun väliaikaisen puolituksen muuttamista pysyväksi puolitukseksi. Muutos vakiinnuttaisi väylämaksut vuodesta 2015 alkaen kannettuun tasoon ja toisi yrityksille pitkäjänteisemmän näkymän eteenpäin. Kannatamme arviomuistiossa kirjattua linjausta, jonka mukaan tulevassa pysyvässä laissa säilytetään käyntikertaleikkuri sekä hyvin jäissäkulkukykyisten alusten kannuste. Tuemme myös Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunnan arviomuistioon kirjattuja näkemyksiä.

Tuurnala Tiina
Suomen Varustamot ry